کەرویشکی ئازا
شێعر : کەماڵ ئەحمەدی
نەقاشی : بێهزاد تارا

کـه‌رویشکی ئـازا

نویسنده : کمال احمدی
ناشر: انتشارات علمی کالج
مدیر مسئول:کیومرث کرباسی
تصویرگر: بهزاد تارا
گرافیک: شاهو احمدیان
چاپ و لیتوگرافی: سیمرغ
شمارگان: ۴۰۰۰ جلد
قیمت: ۱۵۰۰تومان

سرشناسنامه	احمدی ، کمال ، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	که رویشکی ئازا،نووسه ر/کمال احمدی ؛نیگاره کان/بهزاد تارا
مشخصات نشر	سنندج: انتشارات علمی کالج، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	۱۲ص: مصور(رنگی) .
شابک	۶-۱۵-۵۸۲۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	گروه سنی:ب، ج. عنوان به فارسی:خرگوش زرنگ
موضوع	شعر کردی
شناسه افزوده	تارا . بهزاد، تصویرگر
رده بندی دیویی	۱۳۹۰ ک ۲۸۴ الف ک ۹ فا ۸
شماره کتابشناسی ملی	۲۲۴۸۸۷۳

مرکز پخش: سنندج، خ.پاسداران، مجتمع تجاری کردستان، طبقه همکف، واحد۱۶۲-۱۶۱
تلفن: ۳۲۹۱۰۸۶-۳۲۳۷۲۳۷ فکس:۳۲۳۵۷۹۶
collegepublication@yahoo.com

لە کێوو یا لێکی دوور
بەرزە هەتاکو ئاسمان
سەهۆڵ و بەفری زوسان
کێوی خۆش خەت و خاڵە
شاخ و داخ و ئیلاخە
پشت کەژەوان ئەشکینی

لە گەڵ ئاسمان هاو سنوور
سارده هاوین و زۆسان
ئەمینی تا دوای تاوسان
بەرزە ئەو چیاو یاڵە
چیای بەرزە دەماخە
توانایی لێ ئەسینی

لەو شاخ و داخە جوانە
پڕلە دارو دونە
هەزاران جور گژ و گیا
لەبن دارێ گەڵاپان
کەروێشکێ نەرم ونیان
کاریان بە کار کەس نەبوو

بێ وێنەی کوردستانە
بەڕوو، وەن‌و گەوێنە
ئەڕوێ و سەوز ئەبێ تیا
لە پاڵ چاوکەیێ زۆر جوان
لەگەڵ دوو بیچوی ئەژیان
دووکەڵیان چاو کەس نەچوو

سی چل گەزێ تر لەولا
ماڵیان بوو لەبن بەردێ
شەو ئەڕوێ و ڕۆژ ئەهات
گژ و گیا بە قەسپەی کەو
کەژو کێوی کوردستان
پەلەوەر بە گورانی

ئاسکێ لەگەڵ دوو بێچوا
لایان خوش بوو وا هەردێ
هەتاو روونیە کرد وڵات
یەواش هەڵ ئەسان لە خەو
ڕەنگێن بە گوڵی جوان جوان
ئەهاتن بۆ سەر کانی

هەزاران جور پەلەوەڕ
هەر کام لە سەر چڵی دار
ئەکەوتنە نەغمە خانی
کەدەنگیان ئەدادەنگ یەک
بی دووزەلەو بیٚ سڕنا
نەبو ئاوا ڕیک و پیٚک

موسیقی ساز ڕۆژ و شەو
هاژەی ئاویٚش لە شەتاو
بە نرکەو هاژەی جوانی
ئەی خویٚند بە باڵای یاڵا
نازیەدا هەرمیٚ و هەنگۆر
بە توو بە قوٚخ، بەهەنار
سەر بەرەو خوٚار بە دووچاو
بە سەر ڕا وەشان وٚرد وٚرد
کەم کەم زەرد ئەبوون و سوور
لە کاڵی ئەهاتنە دەر
بۆنیان تیٚکلاٚو لە بۆن گوڵ
بۆن چنورو ئەرخەوان

جارجار کە هەور ئەی‌نرکان
لیٚزمەی باران و تەرزە
پاش چەن سەعات ئاوٚدیری
کەم کەم هەور ئەرەویاوە
کولکەزەڕین پیش هەتاو
بە شوینیا خوٚر دەر ئە هات

لەگەڵ تیشک کیشانی خوٚەر
بە تایبەت بوڵبوڵ بەهار
بە سروود و گورانی
بیٚ شمشاڵ و بیٚ دمەک
کوڕ موسیقی لە دنیا
خەمان لە دڵ بدا تیک

نە برسیەتی بوو نە خەو
سارد و سپی لە بەفراو
دایمە ئەی خویٚند گوٚرانی
بە باڵای میٚوەی کاڵا
لیمو، هەنجیر، سیوی سوور
شوٚڕ ئەبونوٚ لە سەر دار
ماتٚ بوون لە دڵسوزی ئاو
شوکرانەی ئاویان ئەکرد
ئەدروشانەوە لە دور
گەیڕ و ئەهاتنە سەمەر
لە بوٚن ڕیحانە و سمڵ
هەزاران گوڵی جوان جوان

قارچکی هەڵ ئەتوقان
ئاژین ئەبو لەو ئەرزە
گوڵ ئاو ئەکەوتە ژیری
ئاسمان چاویە کریاوە
هەڵ ئەهات لە گوڵ و ئلو
جا رەنگین ئەبو ولات

له پڕ ماری زل و ڕەش
دڵ رەق له رەحم بێ بەش
سەری هەل دا له دەۆر ئاو
خەۆی حەرام کرد له چاو
بەم لاو بەولا بونیه کرد
هیرشی بو گشت ئه برد
هەر گول جوان بوو ئەی شکان
به کلک دریژ و سین پان
لەپڕ کەرۆێشکی چاو کرد
زوو هاشاوڵی بو برد
پیو دا و هەلی دیرا
جا هەڵی لوشی خیرا

دو بێچوی دەس و پاورد
کاتی دیان داکیان مرد
هەڵ هاتن به چاو گریان
خویان به ماڵ ئاسک گەیان
وتیان وەرن با دەرچین
لیمان خراو کرا ژین
ماریکی ڕەش وەک و دێو
سەری هەڵداوه له کێو
دایکمانی کوشت قووتی‌دا
نوبەی ئیمەیه ئەمجا
دەک بروخێن زاڵمان
وا شکانتان باڵمان

ئاهو وتی باڕاکەین
هەڵهاتن بەرەو سەر یاڵ
لە سوح هەتا خورنیشتن
لەملا لەولا بێوچان
شوینی چاکیان کەوتە دەس
کردیانە ماڵ دەس و برد

قوڕێ کوێ بە سەرا کەین
لەوێ درۆس بکەن ماڵ
جا بە سەر یاڵ گەیشتن
لە دۆوی شۆێنێ باش گەڕان
دەسی پێ ناگا هیچ کەس
شەو لە نێوی گورپیان کرد

بێچوە کەوڕیشک بە سەزوان
خەو لە چاوانیان نەکەوت
بێچوە ئاهو هەردوانیان
دەم بەیانی بۆ کاتێ
دانێ بێچویان کوڕ بو
لە خەوا چوە شەڕمار

لە خەو ڕا چەنی وەک شێر
کەروێشک خەوی بو باس کرد
وتیان با خۆ قیبراخ کەێن
بوچی بڵێن نا توانین
پێکەوە ئەبین بە چوار
پشتی گشتیان ئەشکێنین

بو دایکیان تارۆژ گریان
بە هیچ دڵیان ئەسرەوت
تا ڕۆژ لەگەلیان گریان
خەویان لێ کەوت چەن ساتێ
زورێ وریاو بە گوڕ بو
بە بەرد کردی لەت و پار

لە گەڵ بێچوە ئاسکی نیر
بیرو ڕایان بو کرد ورد
با ئەم مارە لە ناو بەین
ئیمە شیری ژیانین
ئەڕوێنە شەر هەزار مار
ریشەیان لە بن دێنین

وتیان بە دو خۆشکی ژیر — زور ژیرانە و بە تەدبیر
چیە بیرو ڕای ئێوە؟ — سەر شور بژین لەم کێوە؟
وتیان ئەکەوینە بەر — ورە مان ئەبەینە سەر
ڕیگای خەبات ئەبین فێر — دوژمن ئەکەین سەرەوژێر
وەکو تێکوشەر نەجات — ئەپێوین ڕیگەی خەبات
پیکو کەوتنە تێکوشان — شەوو رۆژ بێ پشودان
چەن مانگ کەوتنە تیکۆشان — تا چاک فێربن دەس وەشان
فێربون بە کۆتەک و دار — ئەوەڵ بەن لە کوینەی مار
هەمو بوونە قارەمان — شێرە کوڕانی مەیدان

کوڵە باریان بو هەڵگرد
بەرە بەیان مار سڕبو
لە خەوا بو بێ خەیاڵ

ڕۆیین ماریان پەیا کرد
کەمتر خوێن مژو دڕ بو
زاڵمی خوش خەت و خاڵ

هەرچواریان بە پێکەوە
سەرماریان نیشانە گرد
هەر بە یەکەم پەلامار
پەلاماریان لێ بڕی
جا لە پاش ورگێ شری
جا بە قور دایان پوشا

بە دەس نیشان ڕیکەوە
دەسریژێ چاکیان لێ کرد
وردو هانیان کرد، سەر مار
پاشان ورگیشیان دڕی
لە سەرخو کلکیان بڕی
ڕەحەت نەفەسیان کێشا

بێچوه ئاهوی نێر هەڵ هات
بەرێ بۆ دایکی ئازیز
مزگانی دا بە دایکی
گەڕانو ماڵی خویان
خێرا پیکو دەس و برد
کێویان کردو بە بەهەشت

تاکو بەر هەمی خەبات
نە بایێ خەمبار بێت و زیز
کەوتە دڵی، ڕوناکی
ئاوایان کردو دیسان
قوڵ هیمەتیان لێ هەڵکرد
بوو بە جێ سەێران و گەشت

دەسیان نا دەس یەکترین
رویین گەڕان بە هەردا
بە چەم و دۆڵ و دەشتا
لە دەشت و مەزراو باخا
هەرچی ئاسک و کەروێشکە
خڕیان کردو دەور خویان

ویستیان وەک برا بژین
بە ناو باخ و بن بەردا
بە کوردستان بەهەشتنا
چیا و شاخ و ئیڵاخا
گەورە و مناڵ بەر بێشکە
ئاوانۆ بو نیشتمان

وتیان بە دایکی پیریان — تەواو بوو رۆژی گریان
تو لەو سەرو دانیشە — ئیتر کەم ئاخ هەڵکیشە
دوژمن لە ریشە دەرهات — ڕۆناکی کەوتە وڵات
ئیتر وڵات ئارامە — دنیا بە خوشی و کامە
زاڵم عومری تەواو بوو — مردو جەرگی کەواو بو
بە دڵ خۆ ئەکەین شادی — ئەگرین جەژنی ئازادی
کوبونو وەکو برا — جەژن شادی سازکرا
بە ئاواتی خو گەیین — کەوا پیکەوە ئەژین
وتیان غەریبی بەسە — تاکەی بین دەسە دەسە
دەرز ئەخوینین زانابین — تا بە هیز و توانا بین
ری لە زاڵم ئەبرین — بەرگی دیلی ئەدرین
هەرگیز نابین لەت و پار — نابین بە خوراکی مار

مه درەسەیان دروس کرد
بەچکە کەوریشک و ئاهو
دەرزیان ئە وت بی وچان
چرای زانین هەتکرا
لە پیناو دین و قورئان

تەختەی ڕەشیان زوتی برد
بو بە ماموسایان زو
دەرزی زانین و ئیمان
گشتی وەک خوشک و برا
سەر بەرزو ئازاد ژیان

ولاّتیکه زور شیرین
دەرزیان بو بە دەرزی ژین
پاشان دەرزی تێکوشان
دیندار بن و بە ئیمان
ئازادی فێرکەن بە گشت
وەتەن دۆس بن پڕ بە دڵ
گەیشتن بە ئاواتیان

هەتا هەتاس ئەژین
دەرز عیلم، هونەر، زانین
تا بن بە دڵسوز ئینسان
لا نەدەن لە ڕێ ویژدان
بەن لە دەم زورکار بە مشت
وەتەن کەن بە باخی گوڵ
ئاوا بوەو نیشتمان

* جويجكه مر پوپه لار *

* گـربـه بـلا *

* دختـرآسيـابـان *

* نـه شميـل *

* ده نگى حه يوانكه كان *

* مشـكـى بـرسـى *

* لـى لـى رفـوزه *

* مسابقه اسب ها *

* شـوانـى دروزن *

* دنياى بـى گـه رد *

* جووجه له زه رده *

* ماساوه سياولى *

چيـروكـه خـوشـه كـانـى دونيـا (١١ بـه رگـى)

انتشارات علمی